

AZƏRBAYCAN HƏMKARLAR İTTİFAQLARI KONFEDERASIYASI

Müavinətlər
Sosial yardımlar
YADDAŞ

Bakı-fevral 2014-ci il

Azərbaycan Respublikasının

Nazirlər Kabineti

Qərar №113

Bakı şəhəri, 13 iyul 2011-ci il

«Məcburi dövlət sosial sığortası üzrə ödəmələrin və əmək qabiliyyətini müvəqqəti itirmiş işçilərə sığortaedənin vəsaiti hesabına ödənilən müavinətin hesablanması və ödənilməsi haqqında Əsasnamə»nin təsdiq edilməsi barədə» Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 1998-ci il 15 sentyabr tarixli, 189 nömrəli qərarında dəyişikliklər edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2008-ci il 30 dekabr tarixli 111 nömrəli sərəncamı ilə təsdiq edilmiş «2009-2015-ci illərdə Azərbaycan Respublikasında sığorta-pensiya sisteminin inkişafına dair Dövlət Proqramı»nın 2.5-ci bəndinin icrasını təmin etmək məqsədi ilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti Qərara alır:

1. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin 1998-ci il 15 sentyabr tarixli 189 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş «Məcburi dövlət sosial sığortası üzrə ödəmələrin və əmək qabiliyyətini müvəqqəti itirmiş işçilərə sığortaedənin vəsaiti hesabına ödənilən müavinətin hesablanması və ödənilməsi haqqında Əsasnamə»də müvafiq dəyişikliklər edilsin.

2. Bu qərar imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

Məcburi dövlət sosial sığortası üzrə ödəmələrin və əmək qabiliyyətini müvəqqəti itirmiş işçilərə sığortaedənin vəsaiti hesabına ödənilən müavinətin təyin edilməsinin şərtləri və qaydaları Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 189 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş «Əsasnamə» ilə tənzimlənir.

Bu Əsasnamənin müvafiq bəndlərinə uyğun olaraq idarə, müəssisə və təşkilatların həmkarlar ittifaqları komitələri işçilərin məcburi dövlət sosial sığortasına cəlb olunmasına nəzarət etməyə borcludurlar.

Əmək qabiliyyətinin müvəqqəti itirilməsinə, hamiləlik və doğuma, uşaq doğumuna və dəfn üçün müavinətlərin düzgün təyin edilməsi və hesablanmasına məsuliyyət daşıyırlar.

Müavinətin müdiriyyət tərəfindən düzgün təyin edilməməsindən və ya təyin edilməsinin ləngidilməsindən müəssisənin, təşkilatın həmkarlar ittifaqı komitəsinə şikayət edilə bilər.

Dövlət Sosial Müdafiə Fondu hesabına ödənİLən müavinətlərin almaq hüququ

1. Məcburi dövlət sosial sığorta ödəmələri sosial sığorta hadisəsi baş verdikdə verilən ödəmələrdir. Bunlara aşağıdakılar aiddir:

- Azərbaycan Respublikasının müvafiq qanunvericiliyi ilə müəyyən edilən əmək pensiyaları;
- əmək qabiliyyətinin müvəqqəti itirilməsinə görə müavinət (qanunvericiliklə müəyyən edilmiş dövr üçün);
- hamiləliyə və doğuma görə müavinət;
- uşağın anadan olmasına görə birdəfəlik müavinət;
- qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş yaş həddinə çatana qədər uşağa qulluqla əlaqədar müavinət;
- dəfn üçün müavinət;
- sığorta olunanların sanatoriya-kurort müalicəsi üzrə xərclərinin tam və ya qismən ödənişi;
- işsizlik müavinəti

2. Məcburi dövlət sosial sığortasına cəlb olunan şəxslərin sosial sığorta ödəmələrini almaq hüququ vardır.

Qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş müddət ərzində xeyrinə məcburi dövlət sosial sığorta fəaliyyəti həyata keçirilməyən şəxslərin (qanunvericiliklə müəyyən olunmuş hallar istisna olmaqla), sosial sığorta ödəmələrini (pensiya, müavinət) almaq hüququ yoxdur.

Məcburi dövlət sosial sığorta haqları hesabına verilən müavinətlər təyin edilərkən, sosial sığorta stacı kimi «Sosial sığorta haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanununun 8-ci maddəsinə əsasən sığortaolunanın xeyrinə məcburi dövlət sosial sığorta haqqı ödənilən əmək fəaliyyəti dövrlərinin ümumi müddəti nəzərə alınır.

Əmək qabiliyyətinin müvəqqəti itirilməsinə görə müavinət və hamiləliyə və doğuma görə müavinət almaq hüququ ən azı 6 ay sosial sığorta

stajı olan şəxslərə şamil edilir. Hər iki halda müavinətin aylıq maksimal həddi yaşa görə əmək pensiyasının baza hissəsinin 25 misindən artıq ola bilməz.

3. Əmək qabiliyyətinin müvəqqəti itirilməsi halı məcburi dövlət sosial sığorta haqqı hesablanan əmək fəaliyyəti dövründə baş verdikdə yaranır.

Əmək qabiliyyətinin müvəqqəti itirilməsinin ilk 14 təqvim günü üçün müavinət sığortaedənin vəsaiti, qalan günlər üçün isə məcburi dövlət sosial sığorta haqları hesabına ödənilir.

Əmək qabiliyyətinin müvəqqəti itirilməsi bir neçə xəstəlik vərəqəsinə görə fasiləsiz olaraq ardıcıl davam edərsə, əmək qabiliyyətinin müvəqqəti itirilməsinin ilk 14 təqvim günü üçün müavinət xəstəlik vərəqələrinin sayından asılı olmayaraq, yalnız bir dəfə sığortaedənin vəsaiti, qalan günlər üçün isə məcburi dövlət sosial sığorta haqları hesabına ödənilir.

Əmək qabiliyyətinin müvəqqəti itirilməsi bir neçə xəstəlik vərəqəsinə görə fasilələrlə davam edərsə, əmək qabiliyyətinin müvəqqəti itirilməsinin ilk 14 təqvim günü üçün müavinət xəstəlik vərəqələrinin sayından asılı olaraq, hər dəfə sığortaedənin vəsaiti, qalan günlər üçün isə məcburi dövlət sosial sığorta haqları hesabına ödənilir;

4. Əmək qabiliyyətinin müvəqqəti itirilməsinə görə müavinət, əmək qabiliyyətinin itirildiyi birinci gündən başlayaraq sağalanadək və ya tibbi sosial ekspert komissiyası (TSEK) tərəfindən əlillik və ya sağlamlıq imkanlarının məhdudluğu müəyyən edilənədək, lakin qanunvericiliklə müəyyən olunmuş müddətdən çox olmayan dövr üçün verilir.

5. İşləyən əlillərə (müharibə əlillərindən başqa və sağlamlıq imkanları məhdud uşaqlara) əmək qabiliyyətinin müvəqqəti itirilməsinə görə müavinət, əmək şikəstliyi və peşə xəstəliyindən başqa qalan hallarda, ardıcıl və yaxud təkrar xəstələnmə zamanı təqvim ilində altı aydan çox olmamaq şərti ilə verilir.

Əgər işləyən əlilin və sağlamlıq imkanları məhdud uşağın əmək qabiliyyətinin müvəqqəti itirilməsi əmək şikəstliyi və ya peşə xəstəliyi

nəticəsində baş vermişsə, onda müavinət, xəstə sağalanadək, yaxud da əmək şikəstliyi və ya peşə xəstəliyi ilə bağlı əlillik dərəcəsi və sağlamlıq imkanlarının məhdudluğunu yenidən müəyyən ediləndək verilir.

İşləyən əlillərə (vərəm xəstəliyi olan əlillərdən başqa və sağlamlıq imkanları məhdud uşaqlara) vərəm xəstəliyi ilə xəstələndikdə əmək qabiliyyətini müvəqqəti itirməyə görə müavinət sağalanadək və ya vərəmlə xəstələnmə nəticəsində əlillik dərəcəsi və ya sağlamlıq imkanlarının məhdudluğu yenidən baxılanadək, lakin 12 aydan artıq olmamaq şərtilə verilir.

6. Sığortaolunana respublikadan xaricdə əmək qabiliyyətinin müvəqqəti itirilməsi ilə əlaqədar verilmiş sənədlər yaşayış və ya iş yeri üzrə müalicə - profilaktika idarələri tərəfindən xəstəlik vərəqələri ilə əvəz olunur, iş yerində ümumi əsaslar üzrə sığortaolunana müavinət təyin edilir və bu Əsasnamə ilə müəyyən edilmiş qaydada ödənilir.

7. Əmək qabiliyyətinin müvəqqəti itirilməsi hallarında müavinət aşağıdakı miqdarda verilir:

Qazancın 100 faizi miqdarında:

- x) 12 il və daha çox ümumi sosial sığorta iş stajına malik olan işçilərə;
- İstehsalatda bədbəxt hadisələr və peşə xəstəlikləri nəticəsində peşə əmək qabiliyyətini müvəqqəti itirmiş işçilərə;
 - Əfqanıstan müharibəsində, 1990-cı ilin yanvar ayında Bakı şəhərində, Lənkəran və Neftçala rayonlarında faciəli hadisələr zamanı xəsarət (yaralanma, travma, kontuziya) almış şəxslərə, Azərbaycan dövlətinin ərazi bütövlüyünün, müstəqilliyinin və konstitusiya quruluşunun müdafiəsi zamanı zərər çəkənlərə;
 - Azərbaycan dövlətinin ərazi bütövlüyünün, müstəqilliyinin və konstitusiya quruluşunun müdafiəsində iştirak edən şəxslərə, bu zaman həlak olanların, ölənlərin valideynlərinə, dul arvadlarına (dul kişilərinə) və uşaqlarına, habelə bu hadisələrdə iştirak edən

hərbi qulluqçuların (o cümlədən müddətli xidmət hərbi qulluqçularının) arvadlarına;

- Azərbaycan Respublikasının dövlət sərhədinin mühafizəsi üzrə xidməti vəzifələrinin icrası zamanı həlak olanların valideynlərinə, dul arvadlarına (dul kişilərinə) və uşaqlarına. Xidməti vəzifələrinin icrası zamanı həlak olan, ölənlərə ədliyyə və miqrasiya işçilərinin valideynlərinə, dul arvadlarına (dul kişilərinə) və uşaqlarına;
- 1986—1990-cı illərdə Çernobıl AES-də baş vermiş qəzanın nəticələrinin köçürmə zonası hüduqlarında ləğv edilməsində, yaxud həmin dövrdə Çernobıl AES-nin istismarında və ya digər işlərdə iştirak etmiş (o cümlədən müvəqqəti göndərilmiş, yaxud ezam edilmiş) şəxslər, habelə xüsusi toplanışlara çağırılmış və həmin dövrdə görülmə işin növündən və yerindən asılı olmayaraq, göstərilən qəzanın nəticələrinin ləğvi ilə bağlı işlərin görülməsinə cəlb edilmiş hərbi qulluqçular və hərbi vəzifəlilər, habelə köçürmə zonasında xidmət keçmiş daxili işlər orqanlarının rəis və sıravı heyətinə;
- qanyaradıcı orqanların (kəskin leykoz), qalxanvari vəzinin (adinoidlər, xərcəng), bəd xasiyyətli şişlərin xəstəliyi zamanı;
- 14 yaşınadək uşaqların Çernobıl AES-də qəzanın ləğvində iştirak etmiş və həmin qəza nəticəsində zərər çəkmiş valideynlərdən birinə xəstə uşağa baxmağa görə;
- Əmək qabiliyyətini postvaksinal fəsadla əlaqədar itirən vətəndaşlara;
- Hemofiliya və talassemiya irsi qan xəstəliyi olan, dağınıq skleroz xəstəliyinə tutulan şəxslərə (Nazirlər Kabineti 146 №-li 04.07.2012-ci il tarixli Qərar);

- Qan və qan komponentlərinin donorluğu funksiyasının yerinə yetirməsi ilə əlaqədar olaraq əmək qabiliyyətini müvəqqəti itirmiş şəxslərə;
- Hərbi qulluqçuların (müddətli həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçuları istisna olmaqla) arvadlarına, məcburi köçkünlərə və vərəm xəstəliyinə tutulmuş şəxslərə;
- Onkoloci xəstələrə;

Yetkinlik yaşına çatmayan şəxs postvaksinal fəsadla əlaqədar xəstəliyə tutulduqda ona qanunvericilikdə müəyyən edilən qaydada sağlamlıq imkanlarının məhdudluğu müəyyən edilənədək onun valideynlərindən birinə və ya qanuni nümayəndəsinə.

Qazancın 80 faizi miqdarında:

- 8 ildən 12 ilə qədər sosial sığorta stajı olan işçilərə;
- 21 yaşına çatmamış və 5 ilədək sosial sığorta stajı olan atasız və anasız yetim uşaqlara.

Qazancın 60 faizi miqdarında:

- 8 ilədək sosial sığorta stajı olan işçilərə.

Hərbi qulluqçulara (müddətli həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçuları istisna olmaqla) və xüsusi rütbəli şəxslərə əmək qabiliyyətinin müvəqqəti itirilməsinə görə müavinət sosial sığorta stajından asılı olmayaraq aylıq təminat xərcliyinin 100 faizi miqdarında verilir.

8. Müavinətin məbləği təyin edilərkən sosial sığorta stajı sığortaolunanın əmək qabiliyyətinin itirildiyi günədək xeyrinə məcburi dövlət sosial sığorta haqqı ödənilən əmək fəaliyyəti dövrlərinin ümumi müddəti nəzərə alınmaqla hesablanır.

9. Əmək qabiliyyətinin müvəqqəti itirilməsinə görə müavinət aşağıdakı hallarda verilmir:

- 6 ay sosial sığorta stajı olmayan şəxslərə;

- əmək qabiliyyətinin müvəqqəti itirilməsi halı şəxsin məcburi dövlət sosial sığorta haqqı hesablanmayan əmək fəaliyyəti dövründə baş vermişdirsə;

- işdən və ya başqa vəzifədən boyun qaçırmaq məqsədi ilə sığortaolunan qəsdən öz sağlamlığına zərər vurduqda və yaxud özünü yalandan xəstə kimi qələmə verdikdə;

- törətdikləri cinayət zamanı aldıkları zədə nəticəsində əmək qabiliyyətini müvəqqəti itirdikdə;

- məhkəmənin qərarı ilə məcburi müalicə zamanı (ruhi xəstələrdən başqa).

- əmək haqqı saxlanılmadan məzuniyyətin və ya uşağa qulluq etməkdən ötrü məzuniyyət zamanı əmək qabiliyyətinin müvəqqəti itirilməsinə görə;

- işçinin qanunla müəyyən edilmiş hallarda vaxtaşırı tibbi müayinədən keçirildiyi, o cümlədən stasionarda müayinə edildiyi vaxt üçün;

- işçi hərbi xidmətə çağırıldığı zaman xəstəxanaya yerləşdirildikdə;

- "Sosial sığorta haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa əsasən məcburi dövlət sosial sığortası üzrə sığortaçıya sığortaedən tərəfindən hesabat təqdim edilməyən dövrdə əmək qabiliyyətinin müvəqqəti itirilməsi halı baş verdikdə, müavinətin verilməsi hesabat təqdim edilən tarixə kimi dayandırılır. Əgər sığortaedən hesabat əvəzinə fəaliyyətin olmaması barədə arayış təqdim edərsə, bu dövr müvəqqəti olaraq işin dayandırıldığı dövr hesab olunur və bu müddət zamanı əmək qabiliyyətinin müvəqqəti itirilməsi halı (hadisəsi) baş verdikdə müavinət verilmir.

10. Müvəqqəti olaraq işin dayandırıldığı müddət zamanı, hərbi toplanışlar və ya təhsil müəssisələrində istehsalatdan ayrılmaqla təhsillə əlaqədar verilən əlavə məzuniyyət zamanı əmək qabiliyyətinin müvəqqəti itirilməsi baş verdikdə müavinət işçinin göstərilən müddət qurtardıqdan sonra işə başlamalı olduğu gündən verilir.

11. Hamiləliyə və doğuma görə müavinət 6 ay sosial sığorta stacı olmaq şərti ilə bütün hallarda əmək qabiliyyətinin müvəqqəti itirilməsinə görə müavinətin hesablanmasında nəzərə alınan qazancın 100 faizi miqdarında verilir və müraciət müddəti məhdudlaşdırılmadan ödənilir.

12. Əmək qabiliyyətinin müvəqqəti itirilməsinə, hamiləliyə və doğuma görə müavinət, qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada verilmiş xəstəlik vərəqəsinə (əmək qabiliyyətini itirmək vərəqəsi) əsasən təyin edilir. Başqa sənədlər müavinət verilməsi üçün əsas sayıla bilməz.

13. Əmək qabiliyyətinin müvəqqəti itirilməsinə görə müavinət işçinin qazancından hesablanır. Əməyin vaxtamuzd və işəmuzd ödənilməsi sistemində qazanc dedikdə, əməkhaqqı (aylıq tarif (vəzifə) maaşı, əlavələr və mükafatlar) başa düşülür.

Müavinətin məbləği işçinin əmək qabiliyyətini müvəqqəti itirdiyi aydan etibarən əvvəlki son 12 tam təqvim ayındakı qazancın məbləğindən asılı olaraq müəyyənləşdirilir. Bu zaman bir iş gününə düşən orta gündəlik qazanc işçinin əmək qabiliyyətini müvəqqəti itirdiyi aydan etibarən əvvəlki son 12 tam təqvim ayı ərzində əldə etdiyi qazancı həmin dövrdəki iş günlərinin sayına bölməklə tapılır.

Sığortaolunanın əmək qabiliyyətini müvəqqəti itirdiyi aydan etibarən əvvəlki son 12 tam təqvim ayında əmək fəaliyyəti olmamışdırsa, onda bir iş gününə düşən orta gündəlik qazancı müavinətin hesablanması əmək qabiliyyətini müvəqqəti itirdiyi dövrdə qanunvericiliklə müəyyən edilmiş minimum aylıq əməkhaqqının qüvvədə olan məbləğinin əmək qabiliyyətini müvəqqəti itirdiyi aydakı iş günlərinin sayına bölünməsi ilə tapılır.

14. Aşağıda göstərilən birdəfəlik və aylıq müavinətlər Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanları ilə vaxtaşırı tənzimlənir:

- Uşaq doğularkən ailəyə qanunvericilikdə müəyyən olunmuş məbləğdə birdəfəlik müavinət 90 manat 2013-ci il sentyabrın 1-dən verilir (Fərman 29.08.2013-cü il).

Uşaq doğmuş ana işləmədiyi hallarda və ya hər hansı bir səbəbdən uşağın anası yoxdursa müavinət işləyən ataya verilir.

İşləyən valideynə müavinət onun iş yeri üzrə uçota olduğu Dövlət Sosial Müdafiə Fondu orqanı tərəfindən, əgər hər hansı bir səbəbdən uşağın valideynləri işləmirlərsə, müavinət yaşayış yeri üzrə əhalinin sosial müdafiəsi mərkəzləri vasitəsilə ödənilir. Uşaq doğuşuna görə birdəfəlik müavinət, müraciət edildikdə verilir və müraciət müddəti məhdudlaşdırılmır.

İki və ya daha çox uşaq doğulduqda birdəfəlik müavinət hər uşağa görə verilir.

Övladlığa götürülmüş uşaqlara uşaq doğulmasına görə birdəfəlik müavinət ümumi əsaslar üzrə verilir.

Uşaq ölü doğulduqda müavinət verilmir.

- Uşağın üç yaşı tamam olanadək ona qulluq etməkdən ötrü işləyən qadınlar qismən ödənişli məzuniyyət almaq hüququna malikdirlər.

Həmin məzuniyyət dövründə uşağa qulluq edən şəxsə hər uşaq üç yaşına çatanadək qanunvericilikdə müəyyən olunmuş məbləğdə, bir yaş yarımadaq - 30 manat, bir yaş yarımdan 3 yaşadək - 15 manat miqdarında müavinət 2013-cü ilin sentyabr ayının 1-dən verilir (Fərman 23.08.2013-cü il).

Çernobil qəzası nəticəsində şüa xəstəliyinə tutulmuş, bu xəstəliyi keçirmiş, habelə əlil olmuş şəxslərə uşağa qulluq üzrə qismən ödənişli məzuniyyət üçün müavinət qüvvədə olan qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş müavinətdən iki dəfə artıq məbləğdə ödənilir.

Uşağın üç yaşı tamam olanadək ona qulluq edilməsinə görə haqqı qismən ödənilən məzuniyyət qadına hamiləliyə və doğuma görə məzuniyyətin başa çatdığı günün sonrakı günündən başlayaraq təqdim olunur. Bu zaman həmin məzuniyyət qadına onun arzusuna görə tam və ya hissə-hissə təqdim oluna bilər.

Əgər qadın uşağa qulluq edilməsinə görə məzuniyyətin rəsmiləşdirilməsi üçün vaxtında müraciət etməmişdirsə, onda keçmiş dövr

üçün müavinət müraciət edildikdə verilir və bu zaman müraciət müddəti məhdudlaşdırılmır.

Əgər qadın uşaq üç yaşa çatanadək haqqı qismən ödənilən məzuniyyət vaxtı öz arzusuna görə tam olmayan iş vaxtı ilə və yaxud da evdə işləyirsə, habelə istehsalatdan ayrılmaqla təhsilini davam edirsə, bu zaman onların müavinət almaq hüququ saxlanılır.

Müəyyən olunmuş qaydada övladlığa götürülmüş uşaqlara qulluq edilməsinə görə müavinət ümumi əsaslarla verilir.

- Sığortaolunan vəfat etdikdə dəfn üçün müavinət qanunvericilikdə müəyyən olunmuş qaydada 120 manat miqdarında 2013-cü il sentyabr ayının 1-dən verilir (Fərman 29.08.2013-cü il). Pensiyaçı vəfat etdikdə isə dəfn üçün müavinət Dövlət Sosial Müdafiə Fondu orqanları tərəfindən «Əmək pensiyaları haqqında» qanunun 42-ci maddəsinə əsasən pensiyaçının vəfatı tarixinə yaşa görə əmək pensiyasının baza hissəsinin üç misli miqdarında ödənilir. Müavinəti almaq üçün müraciət müddəti məhdudlaşdırılmır.

Vəfat etmiş şəxs eyni zamanda həm sığortaolunan, həm də əmək pensiyaçısı olduqda, dəfn üçün müavinətin biri – məbləğcə daha böyüyü ödənilir.

**Azərbaycan Respublikası Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi
Nazirliyi tərəfindən dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına ödənilən
müavinətlərin almaq hüququ**

15. «Sosial müavinətlər haqqında» Azərbaycan Respublikasının Qanunu müavinətlərin aylıq və birdəfəlik təyin olunması və verilməsinin hüquqi əsaslarını müəyyən edir və bu sahədə yaranan digər münasibətləri tənzimləyir.

«Sosial müavinətlər haqqında» Azərbaycan Respublikasının Qanunu 7 fevral 2006-cı ildə təsdiq edilmişdir. 2013-cü il sentyabrın 1-dən müavinətlər artırılmışdır (Fərman 29.08.2013-cü il).

Sosial müavinətlər alanlar sırasına əmək qabiliyyəti olmayan şəxslər:

1. Əlillər, sağlamlıq imkanları məhdud 18 yaşınadək uşaqlar, 62 yaşlı qadınlar və 67 yaşlı kişilər, 3 və daha çox uşaq doğub 8 yaşınadək tərbiyə etmiş, yaxud uşaqlıqdan əlil övladını 8 yaşınadək tərbiyə etmiş 57 yaşına çatmış qadınlar, ana vəfat etdiyinə, yaxud analıq hüququndan məhrum edildiyinə görə 3 və daha çox uşağı və ya sağlamlıq imkanları məhdud övladını növbəti nikah bağlamadan təkbəşinə 8 yaşınadək böyüdən 62 yaşına çatmış kişilər, vəfat etmiş şəxsin 18 yaşına çatmamış, (əyani təhsil alanlar təhsili bitirənədək, lakin 23 yaşdan çox olmamaqla), yaxud 18 yaşına çatanadək sağlamlıq imkanlarının məhdudluğu müəyyən olunmuş 18 yaşından yuxarı əlil uşaqları.

1.1. Aylıq müavinətlərin növü və miqdarı

- yaşa görə müavinət - 60 manat
- əlillik «ümumi xəstəlik», «hərbi xidmət dövründə xəstələnmə», «əmək zədəsi və peşə xəstəliyi», «hərbi əməliyyatlar keçirilən zonada olmaqla əlaqədar», «Çernobıl AES-də qəzanın ləğvi ilə əlaqədar» səbəbindən baş verdikdə əlilliyə görə müavinət:

I qrup əlillərə – 67 manat və 2014-cü il aprelin 1-dən AR Prezidentinin təqaüdü təsis edilərək – 60 manat təyin edilərək cəmi – 127 manat

II qrup əlillərə – 50 manat

III qrup əlillərə – 43 manat

- əlillik «Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyünün, müstəqilliyinin və konstitusiya quruluşunun müdafiəsi ilə əlaqədar» və «1990-cı ilin 20 Yanvar hadisələri ilə əlaqədar» səbəbindən baş verdikdə:

I qrup əlillərə – 83 manat

II qrup əlillərə – 66 manat

III qrup əlillərə – 60 manat

- əlillik «Çernobıl AES-də hərbi xidmətlə əlaqədar» və ya «hərbi xidmət vəzifələrini yerinə yetirməklə əlaqədar» səbəbindən baş verdikdə:

I qrup əlillərə – 77 manat

II qrup əlillərə – 66 manat

III qrup əlillərə – 50 manat;

- sağlamlıq imkanları məhdud 18 yaşınadək uşaqlara müavinət – 67 manat

- ailə başçısını itirməyə görə – 55 manat

- bəzi kateqoriya şəxslərin 16 yaşadək (ümumtəhsil müəssisələrində əyani təhsil alanlar üçün 18 yaşadək) uşaqlarına müavinət:

1.2. şəhid uşaqlarına – 17 manat;

1.3. müharibə əlillərinin, 20 yanvar hadisələri zamanı əlil olanların Çernobıl qəzası nəticəsində I və II qrup əlil olmuş, yaxud vəfat etmiş valideynlərin uşaqlarına, habelə Çernobıl qəzası nəticələrinin aradan qaldırılması iştirakçılarının dispanser qeydiyyatında olan uşaqlarına - 12 manat.

- müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən müəyyən edilmiş bəzi kateqoriya şəxslərə kommunal və digər xidmətlərə görə müavinət Azərbaycan Respublikası Prezidentinin sərəncamı ilə tənzimlənir.

- Əmək pensiyası almaq hüquq olmayan Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyü uğrunda aparılan döyüş əməliyyatlarında iştirak etdiyinə görə müharibə veteranı adı almış şəxslərə, 1941-1945-ci illərdə arxa cəbhədə fədakar əməyinə görə orden və medallarla təltif edilmiş şəxslərə, 1941-1945-

ci illərdə keçmiş sovet ordusunda (donanmasında), daxili işlər və dövlət təhlükəsizliyi orqanlarında hərbi xidmətdə olmuş, lakin döyüş əməliyyatlarında iştirak etməmiş, müharibə illərində orden və medallarla təltif edilmiş şəxslərə, İkinci Dünya müharibəsi illərində döyüşən cəbhələrin arxa hüdudları, yaxud döyüşən donanmaların əməliyyat zonaları daxilində ordunun və donanmanın mənafeyi üçün tapşırıqları yerinə yetirmiş xüsusi birləşmələrin işçilərinə, İkinci Dünya müharibəsi dövründə Leninqrad şəhərinin mühasirəsi zamanı şəhərin müəssisələrində, idarə və təşkilatlarında işləmiş və «Leninqradın müdafiəsinə görə» medalı, «Leninqrad mühasirəsində yaşayan» döş nişanı ilə təltif edilmiş şəxslərə, başqa ölkələrin ərazisində gedən məhəlli müharibələrdə və hərbi münaqişələrdə hərbi birləşmələrin tərkibində iştirak etmiş şəxslərə və keçmiş SSRİ silahlı qüvvələrinin, Dövlət Təhlükəsizliyi Komitəsinin, Daxili İşlər Nazirliyinin mütəxəssisləri kimi iştirak etmiş şəxslərə müavinət – 45 manat 2014-cü il aprelin 1-dən (17 mart 2014-cü il tarixli Fərman);

- müddətli həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçularının uşaqlarına – 55 manat;

- valideynlərini itirmiş və valideyn himayəsindən məhrum olmuş uşaqların qəyyumlarına (himayəçilərinə) müavinət -50 manat;

- bir yaşınadək uşağı olan aztəminatlı ailələrə müavinət – 45 manat.

- beşdən çox uşağı olan qadınlara müavinət – 30 manat (01.01.2014-cü ildən) (27 dekabr 2013-cü il tarixli Fərman)

2.2. Birdəfəlik müavinətlər:

- radiasiya qəzası nəticəsində zərər çəkmiş şəxslərə hər il müalicə üçün müavinət – 195 manat;

- uşağın anadan olmasına görə müavinət – 90 manat;

- dəfn üçün müavinət – 120 manat.

16. Ünvanlı sosial yardım almaq hüququ

Ünvanlı sosial yardım ailə üzvlərinin sayından asılı olaraq təyin olunur.

Sosial yardım təyin olunması üçün əsas şərtlər bunlardır:

- sosial yardım təyin olunarkən ailənin yalnız ölkə ərazisində yaşayan və müraciətdən əvvəlki 1 il ərzində ailədə adambaşına orta aylıq gəlirləri onlardan asılı olmayan səbəblərdən ehtiyac meyarından aşağıdır.

- ehtiyac meyarı ünvanlı sosial yardımın təyin olunması məqsədilə istifadə olunacaq şərti göstəricidir və onun məbləği ildə bir dəfə dövlət büdcəsilə birgə təsdiqlənir.

2014-cü il üçün ehtiyac meyarının həddi 2014-cü il yanvarın 1-dən 100 manat məbləğində müəyyən edilmişdir (Fərman 22.11.2013-cü il).